

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŁOMŻY
za 2020 rok**

Łomża 10 marca 2021 r.

Spis treści

Łomża 10 marca 2021 r. Spis treści	2
I. Struktura organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży	5
1.1 Zadania z zakresu pomocy społecznej	5
1.2 Szkolenia i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej	6
1.3 Zarządzanie kryzysowe	7
II. Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	7
2.1 Przeciwdziałanie alkoholizmowi	7
2.2 Domy Pomocy Społecznej	8
2.3 Klub Seniora	9
2.4 Dzienny Dom Senior +	10
2.5 Program „Wspieraj Seniora”	11
2.6 Rodziny zastępcze	12
2.7 Placówki opiekuńczo-wychowawcze	13
2.8 Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach	14
2.9 Pozostała działalność w zakresie pozyskiwania środków z Europejskiego Funduszu Społecznego	15
2.9.1 Projekt „Aktywnie do sukcesu II”	15
2.9.2 Projekt „Regionalne Innowacje Społeczne - Centra Integracji Społecznej województwa podlaskiego”	16
2.9.3 Projekt „Rozwój usług opiekuńczych i asystenckich w mieście Łomża”	17
III. Działania w zakresie rozwiązywania sytuacji kryzysowych	18
3.1 Procedura Niebieskie Karty	18
3.2 Lokalny Zespół Interdyscyplinarny	18
IV. Pomoc środowiskowa	19
4.1 Charakterystyka klientów pomocy społecznej	19
4.2 Zawieranie kontraktów socjalnych	20
V. Świadczenia pieniężne	21
5.1 Zasiłki celowe	21
5.2 Pomoc finansowa na zakup leków	21
5.3 Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych	22
5.4 Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych	22
5.5 Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	23
5.6 Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki	23
VI. Świadczenia niepieniężne	23
6.1 Udzielanie schronienia	23
6.2 Zapewnienie niezbędnego ubrania	24
6.3 Składki na ubezpieczenie zdrowotne	24
6.4 Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych	25
6.5 „Opieka Wytchnieniowa”	25
6.6 „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”	26
6.7 Zapewnienie posiłku	26
6.8 Mieszkania chronione	28
6.9 Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa	28
6.10 Świadczenie pomocy w formie pracy socjalnej	29
VII. Prace społecznie użyteczne	31
VIII. Pomoc cudzoziemcom	31
IX. Zadania zlecone powiatu	32

9.1 Pomoc dla repatrianta.....	32
9.2 Karta Polaka	32
X. Wolontariat	32
XI. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	33
Wnioski końcowe	34

Wstęp

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości (art.2.1)¹. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadającym godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom, o których mowa art. 2 ust.1, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

I. Struktura organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – stan na 31 grudnia 2020 r.

- Dyrektor – 1 osoba,
- Z-ca Dyrektora – 1 osoba,
- Dział Księgowo-Finansowy – 6 osób,
- Dział Organizacyjno-Administracyjny – 7 osób,
- Dział Pracy Środowiskowej – 31 osób,
- Dział Świadczeń Środowiskowych – 4 osoby,
- Dział Usług Opiekuńczych – 69 osób, w tym 67 opiekunki,
- Samodzielne stanowisko pracy: koordynator ds. komputeryzacji - 1 osoba,
- Radca prawny – 1 osoba.
- Klub Seniora – 4 osoby,
- **Dzienny Dom Senior+ 8 osób,**
- **Noclegownia dla bezdomnych- 5 osób,**
- **Biuro Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 4 osoby.**

1.1 Zadania z zakresu pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej należące do kompetencji gminy i powiatu.

¹ Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej Dz. U z 2020 r. poz.1876

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń; praca socjalna skierowana na rodzinę, grupę i środowisko lokalne,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych oraz rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Biuro Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych /BZiRON/ znajdujący się w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej realizuje zadania ustawowe z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz współfinansuje koszty działalności warsztatów terapii zajęciowej. Oprócz zadań ustawowych BZiRON realizuje programy celowe Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych / PFRON/: „Aktywny samorząd”, „Program wyrównywania różnic między regionami” i Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”.

1.2 Szkolenia i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej

W 2020 r. pracownicy MOPS uczestniczyli w następujących szkoleniach i spotkaniach w zakresie doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych:

1. "Program wyrównywania różnic między regionami III" – 2 osoby,
2. "Kontrola zarządcza" – 1 osoba,
3. Konferencja "Programy społeczne na rzecz rodzin w województwie podlaskim" – 1 osoba,
4. Posiedzenie rady seniorów nt. „Usługi opiekuńcze dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnościami” – 2 osoby,
5. Szkolenie Centrum Integracji Społecznej – 2 osoby,
6. Posiedzenie Wojewódzkiego Zespołu ds. przeciwdziałania przemocy w Rodzinie –1 osoba,
7. „Prawidłowa diagnoza jako klucz do pomocy dziecku krzywdzonemu” – 12 osób,
8. Kongres Zarządzania Administracją Samorządową –1 osoba,

9. Spotkanie nt. Rozliczenia umowy w ramach „ programu wyrównywania różnic między regionami III” – 2 osoby,
10. Spotkanie nt. Rozliczenia modułu III programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” -1 osoba.

1.3 Zarządzanie kryzysowe

W związku z panującą pandemią zaistniała potrzeba zakupu środków ochrony indywidualnej dla pracowników. Zakupione zostały rękawice jednorazowe, przyłbice, maseczki, płyny do dezynfekcji rąk, preparaty do dezynfekcji powierzchni z zawartością alkoholu, mydło antybakteryjne. Dodatkowo zakupiono pojemniki na skrzynki podawcze, do których klienci wrzucali dokumenty. Z powodu braku maseczek na rynku zakupione zostały w marcu 2020 r. materiały, guma i nici do wykonania maseczek dla pracowników MOPS. Maseczki wykonali pracownicy Dziennego Domu Senior + i MOPS. Zakupiono obiady dla osób przebywających na kwarantannie, które były dostarczane przez dla mieszkańców Łomży przez żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej.

II. Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

2.1 Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Centrum Wspierania Rodziny.

W ramach Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2020 rok działało w MOPS Centrum Wspierania Rodziny /CWR/. Do marca 2020 r. prowadzono działania skierowane do członków rodzin uwikłanych w przemoc i inne szkodliwe zjawiska społeczne oraz działania mające na celu podniesienie kwalifikacji i kompetencji osób realizujących procedurę Niebieska Karta /NK/, członków Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego /LZI/ i grup roboczych. Po wprowadzeniu stanu zagrożenia epidemicznego związanego z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 wsparcie CWR w MOPS nie było prowadzone ze względu na brak miejsca do spotkań spełniających warunki reżimu sanitarnego oraz brak chętnych klientów na konsultacje telefoniczne. Adresatami programu /do marca b.r./ były osoby realizujące procedurę Niebieska Karta i osoby dotknięte problemem przemocy – członkowie 6 rodzin oraz 30 pracowników socjalnych. Działania osób realizujących procedurę dotyczyły zminimalizowania negatywnych skutków występującego zjawiska, korekty strat

spowodowanych nieprawidłowym pełnieniem ról rodzicielskich oraz przeciwdziałaniu poczucia wykluczenia społecznego.

W celu podniesienia kwalifikacji pracowników realizujących procedurę NK zrealizowano szkolenia prowadzone on line: „Prawidłowa diagnoza jako klucz do pomocy dziecku krzywdzonemu” – 1 osoba, „W jaki sposób prowadzić pracę grup roboczych i Zespołu Interdyscyplinarnego w czasie pandemii. Monitorowanie sytuacji rodziny podczas kwarantanny, gromadzenie dokumentacji” – 1 osoba, „Strategie pomocy rodzinie w ramach procedury NK. Jak efektywnie pracować w warunkach epidemii” – 4 osoby.

W ramach edukacji społeczności lokalnej wykonane zostały ulotki informujące o CWR i LZI, długopisy, wizytówki, które zostały przekazane podczas prowadzonych spotkań w MOPS i w środowisku, dla osób prowadzącym procedurę i członkom ich rodzin.

Zakupiono literaturę fachową i artykuły przemysłowe, z których korzystali pracownicy MOPS, uczestnicy postępowań oraz posiedzeń grup roboczych, LZI, uczestnicy spotkań indywidualnych z psychologiem, radcą prawnym.

Prowadzenie Centrum Wspierania Rodziny do marca b.r. umożliwiło członkom 6 rodzin otrzymanie natychmiastowej, kompleksowej pomocy oraz podniesienie ich kompetencji społecznych. Przeprowadzono indywidualne konsultacje psychologa - 11 spotkań, radcy prawnego – 2 spotkania, prowadzono działania w ramach pracy socjalnej i procedury Niebieskie Karty.

Wydatkowana kwota na zadanie 10 209,62 zł.

2.2 Domy Pomocy Społecznej

Kierowanie osób do domów pomocy społecznej.

Wg stanu na dzień 31.12.2020 r. z terenu m. Łomża przebywało w różnych dps 71 osób oraz 20 osób w rodzinnych domach pomocy w Łomży (Rodzinnym Domu Opieki Nr 1, Nr 2 i Nr 3 „Paradiso” oraz w Domu Rodzinnym „Pod Dobrym Aniołem”) gdzie tutaj. Ośrodek dokonywał dopłat za pobyt 9 osób. Na dopłaty za ich pobyt w tych placówkach m. Łomża wydało w 2020 r. kwotę 2 785 090,60 zł. w tym 308.523,11 zł. to dopłaty do pobytu w rodzinnych domach pomocy w Łomży. W chwili obecnej zostało skierowanych do dps i oczekuje na miejsce 5 osób (3 do dps dla osób przewlekle psychicznie chorych i 2 dla osób w podeszłym wieku. Ponadto w DPS w Łomży przy ul. Polowej 39 przebywa aktualnie 6 osób z Łomży za których dopłaty za pobyt dokonywane są bezpośrednio przez Urząd Miejski. Z dotychczasowych obserwacji środowisk wynika, że w 2021 r. nastąpi dalszy wzrost liczby

osób które będą wymagały umieszczenia w dps lub innej placówce zapewniającej całodobową opiekę. Pociągnięto to za sobą znaczne zwiększenie dopłat za ich pobyt w tego typu placówkach.

2.3 Klub Seniora

Klub Seniora /KS/ jest ośrodkiem wsparcia i miejscem otwartym dla wszystkich seniorów. Jego zadaniem jest zaspokojenie potrzeb osób starszych. Rok 2020 był rokiem trudnym ze względu na stan epidemii COVID-19. W miesiącach marzec, kwiecień, maj zajęcia w Klubie były zawieszane a pracownicy udzielali Seniorom wsparcia telefonicznego oraz szyli i dostarczali maseczki bawełniane. Realizowane działania podjęte od czerwca 2020 r. przeprowadzone zostały zgodnie z wytycznymi wojewody i głównego inspektora sanitarnego. Zajęcia stacjonarne w Klubie zostały przywrócone 1 czerwca i odbywały się do 23 października, po czym decyzją Wojewody ponownie zostały zawieszane. W czasie wstrzymania zajęć stacjonarnych pracownicy pozostawali w kontakcie z seniorami, wspierali ich rozmową, robili zakupy, dostarczali świąteczne paczki czy pomagali w uzyskaniu potrzebnych informacji i czynnościach dnia codziennego - umówieniu do lekarza, wykupieniu e-recepty. W ramach zajęć cyklicznych w ciągu 2020 roku odbywały się dwa razy w tygodniu zajęcia muzyczne i próby zespołu Maryna, zajęcia krawieckie i rękodzielnicze, podczas których Seniorzy wykonywali prace z wykorzystaniem maszyny do szycia, technik rysunkowych, malarskich, scrapbookingowych. We współpracy z Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej w Łomży prowadzona była gimnastyka z wykwalifikowanym trenerem. Średnio z zajęć korzystało około 20 osób. W ciągu roku zawiązały się też kółka graczy – gry karciane, gry planszowe, szachy, brydż – te spotkania odbywały się każdego dnia według indywidualnych potrzeb uczestników. W sezonie od czerwca do października w każdy piątek organizowane były wycieczki rowerowe w okolicach Łomży - do Nowogrodu, Pniewa, Giełczyna, Dłużniewa, Jednaczewa, Szczepankowa. Do wyprawy mógł dołączyć każdy Senior posiadający rower lub korzystający z Łomżyńskiej Komunikacji Rowerowej „Łoker”. W ramach działalności Klubu organizowane były również spotkania okolicznościowe m.in. Dzień babci i dziadka, karnawałowy bal przebierańców, walentynki, dzień kobiet. W ciągu roku odbyły się również spotkania edukacyjne: z dietetykiem, policją, rzecznikiem praw konsumenta, fizjoterapeutą, spotkania w ramach wsparcia psychospołecznego.

W ramach integracji międzypokoleniowej zorganizowane zostały spotkania z Harcerzami ze Szkoły Podstawowej nr10, z przedszkolakami z Przedszkola Publicznego nr 1 oraz spotkania integrujące środowiska senioralne tj. spotkanie z Seniorami z Ostrołęki.

Zespół Maryna ze swoim repertuarem pieśni kurpiowskich wziął udział w Łomżyńskim Pikniku dla osób z niepełnosprawnością, kolędował w Domu pod Dobrym Aniołem oraz wziął udział w Przeglądzie Teatrów Wiejskich i Obrzędowych zdobywając wyróżnienie za „Kolędowanie z Kozą”

Mimo trwającej pandemii w miesiącach letnich w roku 2020 odbyło się wiele wyjazdów, mających na celu integrację, edukację oraz aktywizację podopiecznych m.in. spotkania biesiadne przy grillu na świeżym powietrzu na Fortach w Piątnicy, na Krasce- spotkania zorganizowane zostały z zastosowaniem reżimu sanitarnego i z zachowaniem obowiązujących zasad bezpieczeństwa. W małych grupach odbyły się wyjazdy na Mazury do Niedźwiedziego Rogu, gdzie seniorzy mogli korzystać z uroków mazurskich jezior, lasów oraz wyjazdów na grzybobranie do Dobrego Lasu, Zbójnej i Sierzput. W październiku zwiedzano Olsztyn stolicę Warmii, poznając historię Mikołaja Kopernika, spacerując uroczymi uliczkami i korzystając z seansu w Planetarium.

Z zajęć w Klubie Seniora w roku 2020 korzystało średnio 90 osób w wieku 60+ .

W Klubie Seniora zatrudnionych było 4 osoby. Na realizację zadania wydano 257 328,26 zł.

2.4 Dzienny Dom Senior +

Dzienny Dom Senior + /DDS+/ rozpoczął swoją działalność od 13 lutego 2017 r. Placówka posiada 60 miejsc dla seniorów, którzy ukończyli 60 rok życia i są nieaktywni zawodowo, działa przez 5 dni w tygodniu w godzinach od 7.30 do 15.30. Dzienny Dom zapewnia seniorom zamieszkałym w Łomży pomoc i wsparcie w czynnościach dnia codziennego. DDS+ jest miejscem przyjaznym dla seniorów gdzie świadczone są usługi: socjalne (np. ciepły posiłek), edukacyjne, kulturalno-oświatowe (wyjazdy tematyczne, kino, filharmonia, itp.), zajęcia aktywności ruchowej, sportowo rekreacyjne (basen, nordic walking), spotkania aktywizujące społecznie, terapia zajęciowa oraz trening kulinarny. Uczestnictwo w zajęciach pozwala seniorom poprawić kondycję fizyczną i psychiczną, nawiązać nowe znajomości, rozwijać zainteresowania i dzielić się swoimi doświadczeniami. Dzięki spotkaniom w dziennym Domu „Senior +” w Łomży, seniorzy zwiększają szanse aby przeżyć jesień swego życia pogodnie i w miłym otoczeniu. W ramach działalności Placówki organizowane były również spotkania okolicznościowe m.in. Dzień babci i dziadka, karnawałowy bal

przebierańców, walentynki, tłusty czwartek, dzień kobiet i mężczyzn, koncerty Łomżyńskiej Filharmonii Kameralnej. W ciągu roku odbyły się też spotkania edukacyjne - z dietetykiem, policją, rzecznikiem praw konsumenta, fizjoterapeutą, spotkania w ramach wsparcia psychospołecznego.

Mimo trwającej pandemii w miesiącach letnich rok 2020 odbywały się wyjazdy/spotkania plenerowe, mających na celu integrację, edukację oraz aktywizację podopiecznych m.in. spotkania biesiadne przy grillu na świeżym powietrzu w Morgownikach, Nowogrodzie, Olszynie. Seniorzy korzystali z wyjazdów w małych grupach na grzybobranie do okolicznych lasów. We wrześniu odbyła się pielgrzymka do Sanktuarium Matki Boskiej Bolesnej położonego na wzgórzu Święta Woda w Wasilkowie. Seniorzy poznali historię powstania Sanktuarium i Góry Krzyży. Wszystkie wyjazdy/spotkania plenerowe zorganizowane zostały z zastosowaniem reżimu sanitarnego i z zachowaniem obowiązujących zasad bezpieczeństwa. W związku z pandemią Covid-19, w miesiącach: III-V 2020, X-XII 2020 w okresie zawieszenia działalności stacjonarnej, kadra Dniennego Domu oferowała swoim podopiecznym alternatywne formy usług, tj.:

- dostarczanie codziennie (dni pracujące) ciepłego posiłku do miejsca zamieszkania Seniora;
- przygotowanie i dostarczanie paczek: na Mikołajki i Święta Bożego Narodzenia do miejsca zamieszkania Seniora;
- pomoc przy robieniu zakupów;
- pomoc w kontakcie z lekarzami i wykupieniem recept;
- wsparcie telefoniczne podczas indywidualnych rozmów;
- dostarczanie materiałów edukacyjnych, aktywizujących społecznie, ulotek i instrukcji do podjęcia indywidualnej terapii zajęciowej, aktywności ruchowej, itp.

Wszystkie działania podjęte przez DDS+ w roku 2020 przeprowadzone zostały zgodnie z wytycznymi Wojewody Podlaskiego i Głównego Inspektora Sanitarnego. W roku 2020 r. z zajęć oferowanych przez Dzienny Dom Senior+ skorzystało 68 Seniorów.

W 2020 r. w DDS+ było zatrudnionych 8 osób, w tym 1 osoba na zastępstwo. Wydatkowana kwota to 537 333,83 zł.

2.5 Program „Wspieraj Seniora”

Program „Wspieraj Seniora” był realizowany przez Urząd Miasta Łomża z dotacji celowej i przyczynił się do wzmocnienia ochrony osób najbardziej narażonych na negatywne skutki

zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2. Operatorem programu „Wspieraj Seniora” został Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniając 16 osób na umowę zlecenie oraz zmieniając zakres czynności pracownikom zatrudnionym w MOPS Łomża. Dodatkowo zostało zawartych 9 porozumień z wolontariuszami. Dzięki realizacji programu samotni seniorzy z Łomży w wieku powyżej 70 lat oraz będących w trudnych sytuacjach poniżej 70 lat, otrzymali pomoc i wsparcie w czynnościach dnia codziennego takich jak zakupy, wykupienie recepty, załatwieniu spraw urzędowych, wyprowadzaniu psa, wyniesieniu śmieci, umówieniu wizyty u lekarza. W okresie świątecznym miasto Łomża przygotowało dla seniorów żywnościowe paczki świąteczne (inne źródła finansowania), które również zostały dostarczone w ramach realizacji programu „Wspieraj Seniora”.

Do przyjmowania zgłoszeń uruchomiona została specjalna infolinia oferująca trzy numery telefonów /dwa bezpośrednio do MOPS/. Każdy pracownik i wolontariusz otrzymał bilety komunikacji miejskiej, środki ochrony osobistej i został pouczony o zasadach bezpieczeństwa, reżimu sanitarnego oraz sposobu realizowania pomocy seniorom.

W ramach programu objęło pomocą łącznie:

- 138 osób w wieku senioralnym, w tym 119 osób w wieku 70+ oraz 19 osób poniżej 70 lat; przez infolinię zgłosiło się i otrzymało wsparcie 14 osób w wieku powyżej 70 lat i 1 osoba w wieku poniżej 70 lat.

Wsparcie zostało udzielone łącznie 1256 razy, w tym 1016 razy osobom w wieku 70+ oraz 240 razy seniorom poniżej 70 lat:

- 37 zgłoszeń wpłynęło przez infolinię w tym 32 zgłoszenia od osób w wieku 70+ oraz 5 zgłoszeń od osób w wieku poniżej 70 lat;

- poza infolinią, bezpośrednio na numery telefonów dedykowanych do obsługi programu udostępnionych przez MOPS w Łomży wpłynęło 1219 zgłoszeń w tym 984 od osób w wieku powyżej 70 lat i 235 zgłoszeń od osób poniżej 70 lat.

Przyznana dotacja dla Miasta Łomża to 144 294,00 zł, wkład własny 36 074,00 zł.

Wydatkowana kwota na realizację programu wyniosła 177 868,91 zł.

2.6 Rodziny zastępcze

Rodzinną pieczę zastępczą jest formą sprawowania opieki nad dzieckiem całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej, lub dzieckiem niedostosowanym społecznie. Centrum Pieczy Zastępczej /CPZ/ w Łomży realizuje zadania określone w Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r.

W CPZ zatrudnionych było 4 asystentów rodziny, którzy współpracowali z pracownikami socjalnymi MOPS, wspierając rodziny i dzieci w ich miejscu zamieszkania. Wg stanu na 31.12.2020 r. w Łomży funkcjonowało 46 rodzin zastępczych w których przebywało 77 dzieci, z tego 37 dzieci w rodzinach spokrewnionych (z tego 28 pochodzących z Łomży), 16 dzieci w rodzinach niezawodowych (z tego 4 pochodzące z Łomży) i 24 dzieci w 6 rodzinach zastępczych zawodowych (z tego 4 z Łomży). Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia obsługę administracyjno-prawną świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych.

W 2020 r. wypłacono świadczenia na:

- świadczenia pieniężne dla 27 dzieci lub osób pełnoletnich kontynuujących naukę w rodzinie zastępczej z terenu m. Łomża umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów,
- refundację części wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych na terenie innego powiatu w ramach zawartego porozumienia,
- kontynuowanie nauki dla 9 pełnoletnich usamodzielnionych wychowanków rodzin zastępczych z m. Łomża,
- pomoc na zagospodarowanie dla 4 wychowanków rodzin zastępczych,
- pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych,
- pomoc pieniężna na usamodzielnienie się dla 6 wychowanków z rodzin zastępczych,
- wynagrodzenie z pochodnymi dla 6 zawodowych rodzin zastępczych, w tym dla 1 pełniącej funkcję pogotowia ratunkowego,
- dodatek wychowawczy 500+ dla rodzin zastępczych dla 68 dzieci /772 świadczenia/.

Kwota wydatkowanych środków wyniosła 1 884 605,61 zł.

2.7 Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Celem Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej jest zapewnienie dzieciom całodobowej opieki oraz odpowiednich warunków wychowawczych, materialnych i zdrowotnych. Placówka w Łomży łączy w sobie dwie funkcje tj. socjalizacyjną i interwencyjną, posiada łącznie 24 miejsca (19 w grupie socjalizacyjnej i 5 w grupie interwencyjnej), w której wg stanu na 31.12.2020 roku umieszczonych było 16 dzieci z Łomży. Pozostałe dzieci pochodziły z terenu innych powiatów (najwięcej z powiatu Świnoujście 2 dzieci oraz po 1 dziecku z powiatu łomżyńskiego, sejneńskiego, kolneńskiego). Inne powiaty zgodnie z zawartymi porozumieniami ponoszą pełne koszty pobytu „swoich” dzieci w placówce. Miasto Łomża

natomiast w 2020 r. poniosło koszty pobytu dla pięciorga dzieci umieszczonych w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Zambrowie na kwotę 206.916,77 zł.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawą o pomocy społecznej - osoby pełnoletnie opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze itp. mają prawo do ubiegania się o pomoc pieniężną na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki lub zagospodarowanie. W 2020 r. z pomocy na kontynuowanie nauki skorzystało 2 wychowanków placówek opiekuńczo - wychowawczych po 526 zł. miesięcznie. Łączna kwota pomocy wyniosła 6.729,17 zł. Innej pomocy związanej z usamodzielnieniem wychowanków nie wypłacano.

W 2020 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów przebywało łącznie 5 dzieci z Łomży (na terenie powiatu zambrowskiego). Łączny koszt jaki miasto Łomża poniosło z tytułu opłat za pobyt dzieci z Łomży w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów to 206.916,77 zł.

W ramach realizacji rządowego programu „Dobry Start” przyznano świadczenia w wysokości 300 zł dla 17 wychowanków placówki /17 świadczeń/. Przyznany został również dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego w wysokości 500 zł dla 19 dzieci /206 świadczeń/.

2.8 Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.

Pracownicy socjalni i pozostali pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej informują osoby zgłaszające się o pomoc o prawach i uprawnieniach z zakresu informacji jakiej oczekuje klient. Do marca 2020 r. informacje były udzielane podczas bezpośrednich kontaktów z klientami, podczas przeprowadzania wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania, jak również w siedzibie Ośrodka i telefonicznie. Osoby potrzebujące wsparcia kierowane były także do korzystania z innych instytucji mogących mieć wpływ na poprawę lub rozwiązanie ich sytuacji problemowej, z nieodpłatnej pomocy prawnej i linii pomocy pokrzywdzonym. W związku z rozprzestrzenieniem się koronawirusa SARS-CoV-2 kontakt z pracownikami Ośrodka Pomocy możliwy był poprzez kontakt telefoniczny, mailowy lub osobisty /przy zachowaniu wymaganych zasad bezpieczeństwa/. Miejsce do kontaktów zostało wyznaczone dla interesantów na parterze przy wejściu do budynku. Wszelkie dokumenty i wnioski można było złożyć drogą pocztową, elektroniczną, przez platformę EPUAP2, poprzez wrzucenie dokumentów w zamkniętej kopercie do pojemnika, umieszczonego w wejściu do MOPS. Osoby, które mają przyznaną pomoc finansową mają

możliwość wypłaty przelewem na rachunek bankowy. Na stronie internetowej mopslomza.pl na bieżąco zamieszczane są ogłoszenia i informacje dotyczące wsparcia osobom potrzebującym pomocy.

2.9 Pozostała działalność w zakresie pozyskiwania środków z Europejskiego Funduszu Społecznego

2.9.1 Projekt „Aktywnie do sukcesu II”

Projekt realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020. Cel główny projektu to podniesienie poziomu integracji 80 osób (56 kobiet i 24 mężczyzn) zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia, zamieszkałych na terenie miasta Łomża i korzystających z pomocy społecznej, poprzez umożliwienie dostępu do kompleksowego, indywidualnego wsparcia, mającego na celu aktywizację społeczną, zdrowotną i zawodową. Realizacja projektu była zaplanowana od stycznia 2019 roku do grudnia 2020 roku po 40 uczestników na każdy rok. Z uwagi na sytuację epidemiologiczną w kraju termin zakończenia projektu został wydłużony do marca 2021 roku.

Zrealizowane działania w 2020 r.:

- Terapia psychospołeczna – ukończyło 40 osób,
- Trening umiejętności społecznych - ukończyło 39 osób, w części II z Treningu skorzystało 12 osób,
- Warsztaty rozwoju osobistego- ukończyło 39 osób, w część II z Warsztatów skorzystało 12 osób,
- Doradca zawodowy- ukończyło 40 osób,
- Indywidualny coaching - skorzystało 43 osoby,
- Warsztaty komputerowe - ukończyło 40 osób,
- Kursy zawodowe ukończyło 40 osób /opiekun osób starszych i niepełnosprawnych ukończyło 13 osób, opiekun dzieci ukończyło 15 osób, kurs pracownik remontowo-budowlany ukończyło 12 osób/,
- Staże zawodowe realizowało 29 osób,
- Wypłacono zasiłki celowe dla uczestników po 256,70 zł. m-nie od lutego do grudnia.

Uczestnicy otrzymywali bilety na dojazdy, korzystali z przerwy kawowej i obiadu. Dla dzieci uczestników opłacany był pobyt w przedszkolu w czasie trwania zajęć. Pracownicy socjalni

zawierali kontrakty, wytyczali indywidualną ścieżkę reintegracji i prowadzili pracę socjalną. Ogółem w projekcie 2020 roku uczestniczyło 50 osób.

Wydatkowano kwotę 716 947,33 zł.

2.9.2 Projekt „Regionalne Innowacje Społeczne - Centra Integracji Społecznej województwa podlaskiego”

Samorządowy zakład budżetowy w Łomży „Centrum Integracji Społecznej w Łomży” /CIS/ powołany został w czerwcu 2017 r. Przedmiotem działania CIS jest realizacja zadań Miasta Łomża w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Miasto Łomża jest Liderem projektu: „Regionalne Innowacje Społeczne - Centra Integracji Społecznej województwa podlaskiego” projektu współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020., Partnerzy projektu: Fundacja Forum Inicjatyw Rozwojowych, Powiat Hajnowski, Miasto Kolno, Powiat Łomżyński, Powiat Siemiatycki, Powiat Wysokomazowiecki, Powiat Zambrowski, Gmina Boćki. Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży. Okres realizacji projektu: 01.04.2019 r. do 31.03.2022 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży od stycznia do czerwca 2020 roku opłacił składkę zdrowotną I naboru CIS dla 40 uczestników /rekrutowanych przez 4 prac. socjalnych MOPS w 2019 r./, którzy byli objęci Indywidualnym Programem Zatrudnienia Socjalnego zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 30 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej. Zakończenie I edycji 30.11.2020r.

W czerwcu 2020 pracownicy socjalni MOPS przeprowadzili rekrutację II naboru uczestników CIS – 58 osób, w tym 40 osób to uczestnicy CIS a 18 to uczestnicy projektu. Czterech pracowników socjalnych sprawuje pracę socjalną nad uczestnikami CIS II grupy. Na jednego pracownika socjalnego przypada około 10 uczestników. W miesiącu czerwcu 2020r zostały przeprowadzone postępowania poniżej 30 tys euro. Wyłoniono psychologa i doradcę zawodowego w celu przeprowadzenia 116 godzin indywidualnych spotkań diagnozy i wsparcia z psychologiem, diagnozy, opinii i wsparcia z doradcą zawodowym dla 58 uczestników CIS II grupy. Od października 2020 roku opłacano składkę zdrowotną za 39 osób, jedna osoba posiada ubezpieczenie jako członek rodziny. Wszyscy uczestnicy zgłoszeni są do ubezpieczenia od NNW. Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego podpisano 01.09.2020 r. Ukończenie udziału w projekcie planowane jest na 31.08.2022 r.

Od 1 grudnia 2020 roku rozpoczęła się rekrutacja do III naboru CIS /rozpoczęcie zajęć planowane od dnia 15.02.2021/. Rekrutację prowadzi 4 pracowników socjalnych. W miesiącu listopadzie 2020r zostały przeprowadzone postępowania poniżej 30 tys. euro. Wyłoniono psychologa i doradcę zawodowego w celu przeprowadzenia 116 godzin indywidualnych spotkań diagnozy i wsparcia z psychologiem, oraz diagnozy, opinii i wsparcia z doradcą zawodowym dla 58 uczestników CIS III grupy.

Wydatkowano kwotę 98 043,73 zł.

2.9.3 Projekt „Rozwój usług opiekuńczych i asystenckich w mieście Łomża”

Projekt „Rozwój usług opiekuńczych i asystenckich w mieście Łomża” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Poddziałanie 7.2.1 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Realizatorem projektu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży. Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych, usług specjalistycznych i asystenckich oraz poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych zamieszkałych w mieście Łomża oraz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (45 kobiet i 15 mężczyzn) w okresie od maja 2019 r. do kwietnia 2021 r. Grupa docelowa to 60 osób (30 uczestników w 2019 r. i 30 uczestników 2020-21 r.).

W ramach projektu realizowane są usługi opiekuńcze świadczone w ciągu dnia 7 dni w tygodniu w miejscu zamieszkania, usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, indywidualna ścieżka wsparcia i doradztwo socjalne, rehabilitacja w domu uczestnika, teleopieka. I moduł zakończono 30 kwietnia 2020r. i od 1 maja 2020 r. rozpoczęto II Moduł.

W 2020 r. udzielono wsparcia:

- usługi opiekuńcze - 59 osób, liczba świadczeń 19 886 godzin,
- teleopieka - 27 osób,
- rehabilitacja w domu uczestnika - 8 osób,
- usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej- 41 osób.

Wydatkowano kwotę 792 389,40 zł.

III. Działania w zakresie rozwiązywania sytuacji kryzysowych.

3.1 Procedura Niebieskie Karty to instytucjonalne narzędzie służące do przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Procedura obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia. W ramach współpracy zgodnie z ustawą z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w 2020 roku zostało wszczętych na terenie miasta Łomży 141 nowe procedury (w tym: 127 wszczęte przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji, 11- przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej, 0- przez przedstawicieli oświaty, 2- przez służbę zdrowia, 0- przez przedstawicieli Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych). Po ogłoszeniu stanu epidemii pracownicy socjalni utrzymywali z osobami z rodzin dotkniętych przemocą kontakt telefoniczny, a w przypadku koniecznej interwencji również osobisty poprzez spotkanie w MOPS lub miejscu zamieszkania.

3.2 Lokalny Zespół Interdyscyplinarny /LZI/ działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej jest jednostką koordynującą system przeciwdziałania przemocy w rodzinie. LZI został powołany przez Prezydenta Miasta Łomża. W jego skład wchodzi 17 przedstawicieli instytucji. Lokalny Zespół Interdyscyplinarny odbywa posiedzenia co najmniej raz na 3 miesiące. W 2020 r. odbyło się 7 spotkań zespołu.

By zwiększyć skuteczność oferowanej pomocy zarówno osobom doświadczającym przemocy jak i stosującym przemoc przedstawiciele LZI powołali 25 grup roboczych, pracujących z indywidualnymi przypadkami przemocy w rodzinie, odbyło się 68 posiedzeń grup roboczych. W ich skład wchodziłi specjaliści, mający bezpośredni kontakt z rodziną, w zależności od potrzeb: pracownicy socjalni MOPS, dzielnicowi KMP, pedagodzy, kuratorzy, asystenci rodziny, przedstawiciele Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownicy socjalni i psycholodzy Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Z uwagi na obowiązujący stan zagrożenia epidemicznego, przedstawiciele MOPS od marca 2020 roku wypełniali swoje czynności służbowe zdalnie.

W wyniku prowadzonych dyskusji i analizy zebranej dokumentacji podjęto decyzję o zamknięciu 141 procedur Niebieskie Karty (w tym: 16 procedur z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie i zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy rodzinie, oraz 125 procedur z uwagi na brak zasadności podejmowania działań).

IV. Pomoc środowiskowa

4.1 Charakterystyka klientów pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przyznaje pomoc w formie pieniężnej i niepieniężnej dla osób potrzebujących wsparcia. Podstawą przyznawania świadczeń pieniężnych jest spełnienie kryterium dochodowego, które wynosi dla osoby samotnie gospodarującej 701 zł, natomiast dla osoby w rodzinie 528 zł. oraz wystąpienie przynajmniej jednej z okoliczności, określonych w ustawie o pomocy społecznej. Udzielenie świadczeń niepieniężnych nie jest uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego, a jedynie od wystąpienia okoliczności faktycznie uzasadniających przyznanie danej pomocy. Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata.

W 2020 roku przyznano decyzją pomoc z MOPS dla 1560 osób.

Liczba rodzin objętych pomocą społeczną 1213 rodzin /2171 osób w rodzinie/.

Powodem korzystania z pomocy społecznej było wystąpienie równocześnie kilku przesłanek:

- ubóstwo – 687 rodzin,
- bezrobocie – 416 rodzin,
- bezdomność – 19 rodzin,
- potrzeba ochrony macierzyństwa – 30 rodzin, w tym 22 rodziny wielodzietne,
- niepełnosprawność – 405 rodzin,
- długotrwała choroba – 431 rodzin,
- bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 210 w tym: rodziny niepełne – 142, rodziny wielodzietne – 101,
- alkoholizm – 36 rodzin,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – 19 osób,
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą – 3 rodziny,
- sytuacja kryzysowa – 55 rodzin,
- przemoc w rodzinie – 122 rodziny.

Zasoby mieszkaniowe osób korzystających z pomocy:

- Łomżyńska Spółdzielnia Mieszkaniowa – 258 rodzin,
- Spółdzielnia Perspektywa – 187 rodzin,
- Mieszkania komunalne – 326 rodzin,
- Domy jednorodzinne – 180 rodzin,

- Stancje –138 rodzin,
- Inne – 124 rodziny.

Okres korzystania z pomocy:

- od 1 roku – 345 rodziny,
- od 2 lat –109 rodzin,
- od 3 lat –101 rodzin,
- od 4 lat –116 rodzin,
- od 05 lat i więcej 542 rodzin.

Wykształcenie osób korzystających z pomocy:

- brak wykształcenia – 7,
- szkoła specjalna – 31,
- niepełne podstawowe i podstawowe – 454,
- gimnazjalne – 59,
- zawodowe –312,
- średnie –259,
- wyższe – 91.

Analizując powyższe przesłanki to w większości ubóstwo było przyczyną korzystania z pomocy społecznej a bezrobocie wpłynęło na szerzenie się ubóstwa. Najbardziej narażone na długotrwałe ubóstwo były rodziny z długotrwałą chorobą, niepełnosprawnością oraz uzależnieniem. Z analizy dokumentów wynika, że dla 526 rodzin, zasiłki z pomocy społecznej stanowiły główne źródło utrzymania. Dla 153 rodzin źródłem utrzymania była renta lub emerytura, świadczenia rodzinne i alimenty dla 237 rodzin, wynagrodzenie za pracę 199 rodzin, dodatek mieszkaniowy 91 rodzin, zasiłek z PUP 7 rodzin.

4.2 Zawieranie kontraktów socjalnych

Kontrakt socjalny jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny (art.6 pkt.6)² W 2020 r. roku pracownicy socjalni zawarli 62 kontrakty socjalne, które dotyczyły m.in. aktywizacji społecznej i zawodowej, wzięcia udziału w projektach szkoleniowych, podjęcia

² Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej Dz. U z 2020 r. poz.1876

prac społecznie użytecznych, ustalenia stopnia niepełnosprawności, alimentów, dodatku mieszkaniowego, podjęcia leczenia odwykowego.

V. Świadczenia pieniężne

5.1 Zasiłki celowe

Zasiłek celowy jest świadczeniem pieniężnym przyznawanym w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy. Zasiłki celowe w 2020 r. ogółem otrzymało 1048 osób, w tym zasiłki specjalne celowe – 228 osób.

Zasiłki przeznaczone były na:

- opał – 189 rodzin,
- żywność – 441 rodzin,
- leki, leczenie - 120 rodzin,
- odzież, obuwie – 94 rodziny,
- sprzęt gospodarstwa domowego - 26 rodzin,
- dopłata do wydatków mieszkaniowych – 200 rodzin,
- inne potrzeby - 171 rodzin.

Wypłacono w 2020 roku dla jednej rodziny zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego /pożar w mieszkaniu/ w wysokości 1000 zł.

Kwota wydatkowana na zasiłki celowe – 551 992 zł. w tym na zasiłki specjalne celowe kwotę 123 208 zł.

Wykonano również 4 usługi pogrzebowe, w tym garderoba zmarłego i dzierżawa miejsca na cmentarzu. Na realizację zadania wydano 11 435 zł.

5.2 Pomoc finansowa na zakup leków

Miejski program osłonowy w zakresie pomocy finansowej na zakup leków dla mieszkańców Miasta Łomża na lata 2018-2020 został przyjęty Uchwałą NR 434/XLVIII/17 Rady Miejskiej Łomży z dnia 13 grudnia 2017 r. Celem programu jest pomoc finansowa adresowana do osób

niezdolnych do pracy z tytułu wieku, osób przewlekle chorych w wieku produkcyjnym, osób niepełnosprawnych znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i ponoszących wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza. Pomoc przysługuje jeżeli miesięczne wydatki na zakup leków przekroczyły kwotę 50 zł. a dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekroczył 200% kryterium dochodowego określonego odpowiednio zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydał 1525 decyzji dotyczących pomocy w tej formie. W 2020 r. z programu osłonowego skorzystało 236 rodzin, wypłacono świadczenia na kwotę 149 356,10 zł.

5.3 Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłki okresowe przyznane były z powodu:

- bezrobocia – 293 rodzin,
- długotrwałej choroby – 48 rodzin,
- niepełnosprawności – 56 rodzin,
- inne powody – 78 rodzin.

Z zasiłków okresowych skorzystało 475 rodzin – 1036 osób w rodzinie. Średnia wysokość zasiłku na rodzinę wyniosła 182,03 zł. Zasiłek wypłacany był średnio przez okres ok. 5 miesięcy. Wypłacono 2469 świadczeń. Na zasiłki okresowe ze środków z zadań własnych finansowanych z budżetu państwa wydatkowano kwotę 1 037 577,85 zł.

5.4 Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych

Zasiłek stały jest świadczeniem pieniężnym, przyznawanym osobom, które są niezdolne do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolne do pracy, jeżeli ich dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie. Ośrodek opłaca również składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej, które nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

W 2020 r. zasiłki stałe otrzymało 268 osób, w tym:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 242 osób,
- pozostającej w rodzinie – 26 osób.

Na zasiłki stałe wydatkowano – 1 367 310,41 – wypłacono 2654 świadczeń.

5.5 Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

Pomoc w formie zasiłków okresowych i zasiłków celowych udzielono 19 osobom po wyjściu z zakładu karnego /27 osób w rodzinach/.

5.6 Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki

W 2020 roku wypłacono 197 świadczeń pieniężnych jako wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd dla 10 opiekunów prawnych sprawujących opiekę nad 17 osobami.

Wydatkowano kwotę w ramach zadań zleconych w wysokości 100 564,76 zł.

VI. Świadczenia niepieniężne

6.1 Udzielanie schronienia

Noclegownia dla bezdomnych przeznaczona jest do udzielania doraźnej i okresowej pomocy osobom bezdomnym. Noclegownia posiada 20 miejsc, w tym Noclegownia mężczyzn -18 miejsc, Noclegownia kobiet – 2 miejsca. Ze schronienia w Noclegowni w 2020 r. skorzystało 21 osób, w tym 3 kobiety, liczba osobodni – 1108.

Przedział wiekowy:

od 19 – 40 lat – 7 osób,

od 41 do 60 lat – 6 osób,

od 61 do 64 lat – 5 osób,

Od 65 i powyżej – 3 osoby.

Ogrzewalnia posiada 17 miejsc, w tym Ogrzewalnia mężczyzn – 12 miejsc, Ogrzewalnia kobiet – 5 miejsc. Z ogrzewalni mężczyzn i kobiet skorzystało 110 osób – 1306 osobodni.

Główną przyczyną bezdomności osób przebywających w Noclegowni było nadużywanie alkoholu, przemoc w rodzinie, brak pracy, zadłużenia finansowe, eksmisje oraz brak wiary we własne możliwości. Zadaniem pracowników Noclegowni i pracowników socjalnych MOPS było wspieranie oraz pomoc w wyprowadzaniu tych osób ze stanu bezdomności. Osoby

przebywające w Noclegowni korzystały z posiłków i suchego prowiantu w kuchni Caritas oraz przyrządzali samodzielnie posiłki na kuchence elektrycznej i w mikrofalówce.

Działania podejmowane w ramach pracy socjalnej to:

- pomoc w uzyskaniu niezbędnych dokumentów, zaświadczeń, ustalenie stopnia niepełnosprawności,
- wspieranie w rozwiązywaniu trudnych sytuacji,
- motywowanie do zmiany sposobu życia, podjęcia leczenia odwykowego.

Do noclegowni i ogrzewalni zakupione zostały płyny i żele do dezynfekcji rąk i podłóg, mydło antybakteryjne, dozowniki, maseczki, z których korzystali pracownicy i osoby bezdomne. Pracownicy Noclegowni otrzymali również przyłbice ochronne. Na terenie noclegowni zostało wyodrębnione pomieszczenie z oddzielnym wejściem dla osób bezdomnych skierowanych na kwarantannę.

Na realizację zadania wydatkowano kwotę w wysokości 300 085,47 zł.

6.2 Zapewnienie niezbędnego ubrania

W 2020 r. MOPS przyznał zasiłki celowe na zakup odzieży i obuwia dla 94 rodzin. W ramach współpracy z PCK Oddział w Łomży - osoby zgłaszające się o pomoc były informowane o możliwości uzyskania pomocy rzeczowej w postaci odzieży i art. gospodarstwa domowego. W miarę możliwości prowadzone były działania, zmierzające do pozyskania lub dystrybucji mebli, odzieży, zabawek i różnych sprzętów gospodarstwa domowego, które następnie były przekazywane nieodpłatnie przez osoby fizyczne dla potrzebujących wsparcia.

6.3 Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ubezpieczeniu zdrowotnemu podlegają osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej, nie podlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu oraz osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, objęte indywidualnym programem integracji na podstawie przepisów o pomocy społecznej i nie podlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

W 2020 r. opłacono składkę zdrowotną za:

- 242 osoby pobierające zasiłek stały – liczba składek 2373,
- 3 cudzoziemców – liczba składek 17,

- 81 uczestników CIS – liczba składek 556.

Wydatkowano na składki na ubezpieczenie zdrowotne kwotę 149 189,83 zł.

Po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego i stwierdzeniu spełniania kryterium dochodowego wydawana była decyzja o przyznaniu prawa do świadczeń zdrowotnych na okres 90 dni (art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych), dla osób zgłaszanych przez szpital, lub które same ubiegały się o taką pomoc z MOPS. W 2020 r. wydano 57 decyzji przyznających prawo do świadczeń zdrowotnych oraz 53 decyzje negatywne.

6.4 Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych

Usługi opiekuńcze są świadczone osobom samotnym, niepełnosprawnym wymagającym pomocy osób drugich w czynnościach dnia codziennego i pielęgnacji w miejscu zamieszkania. Usługami opiekuńczymi w ramach zadań własnych objęto 124 osoby /143 osoby w rodzinach/. Liczba godzin przepracowanych przy świadczeniu usług opiekuńczych wyniosła 74 661 godzin. Koszt jednej godziny usług opiekuńczych wynosił 15 zł. Usługi świadczyło 48 opiekunek domowych zatrudnionych w MOPS.

Wydatkowana kwota wyniosła 2 291 438,49 zł. /zadanie własne/.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze były świadczone dla 6 osób /6 osób w rodzinach/ z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania. Liczba godzin przepracowanych przy świadczeniu specjalistycznych usług opiekuńczych wyniosła 6832 godziny.

Wydatkowana kwota wyniosła 228 429,80 zł. /zadanie zlecone/.

Usługi specjalistyczne świadczyło 4 opiekunki zatrudnione w MOPS.

„Rozwój usług opiekuńczych i asystenckich w mieście Łomża”

W ramach projektu współfinansowanego przez Unię Europejską objęto dodatkowo usługami opiekuńczymi 59 osób.

Łącznie w 2020 roku z usług opiekuńczych MOPS skorzystało 189 osób /224 osoby w rodzinie/.

6.5. „Opieka Wytchnieniowa”- Miasto Łomża przystąpiło do realizacji programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka Wytchnieniowa” - edycja 2020 r. realizowanego w ramach Funduszu Solidarnościowego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży. Z programu korzystali członkowie rodzin lub opiekunowie sprawujący bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami ze

znacznym stopniem niepełnosprawności. „Opieka wytchnieniowa” umożliwiła odciążyć opiekunów osób niepełnosprawnych. Program oferował bezpłatne świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. W edycji 2020 r. ustalono limit wsparcia na 240 godzin opieki wytchnieniowej.

W ramach programu: **„Opieka Wytchnieniowa”** od dnia 20 lipca 2020 r. do dnia 23 grudnia 2020 r. ze wsparcia skorzystało 19 osób w tym 7 dzieci i 12 osób dorosłych ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Łącznie wykonano 4169 godzin / dla dzieci - 1680 godzin, dla dorosłych - 2489 godzin/.

6.6 „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

Miasto Łomża przystąpiło do programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pod nazwą „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2020, realizowanego w ramach Funduszu Solidarnościowego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży. Program miał na celu pomoc pełnoletnim osobom niepełnosprawnym ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w wykonywaniu codziennych czynności, oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym, poprzez skorzystanie z usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej. Usługi asystenta polegały między innymi na pomocy asystenta w wyjściu i powrocie oraz dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce takie jak dom, praca, rodzina i znajomi, placówki zdrowia, oświatowe, finansowe, urzędy, świątynie. Usługi asystenta były realizowane przez 7 dni w tygodniu, w godz. 7:00 – 22:00. Limit godzin usług asystenta przypadających na 1 uczestnika Programu wynosił nie więcej niż 30 godzin miesięcznie.

W ramach programu: **„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”** od dnia 20 lipca 2020 r. do 23 grudnia 2020 r. ze wsparcia skorzystało 17 osób dorosłych w tym 14 osób ze stopniem znacznym niepełnosprawności oraz 3 osoby z stopniem umiarkowanym niepełnosprawności.

6.7 Zapewnienie posiłku

Program "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 skierowany jest zarówno do dzieci, uczniów, jak i osób starszych. Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Pomoc trafia do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych – spełniających warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej oraz kryterium dochodowe, tj. 150 % kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej. Z programu dofinansowane są posiłki wydawane w stołówkach i barach oraz dowożone osobom dorosłym, w tym dla osób, które nie wychodzą z domu ze względu na podeszły wiek czy niepełnosprawność i nie są w stanie same przygotować sobie gorącego posiłku. Program "Posiłek w szkole i w domu" zastąpił program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania".

Posiłek otrzymało 476 osób, wydano 34 783 posiłki na kwotę 389 077 zł. w tym dla:

- 110 dzieci do 7 roku życia, św. 6242, wydatkowana kwota 47436 zł.
- 257 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, św.– 10 075, wydatkowana kwota 55 413 zł.
- 109 pozostałych osób /dorośli/ art 7 ustawy o pomocy społecznej:
 - Posiłki w barze 103 osoby,
 - Posiłki z dowozem do miejsca zamieszkania- 59 osób,
 - Zasiłki celowe z programu – 186 osób na kwotę 152 168 zł.

W 2020 roku łącznie z Programu skorzystało 662 osoby, świadczeń 73 264, wydatkowano kwotę 541 245 zł.

Program pomocy żywnościowej

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Fund for European Aid to the Most Deprived – FEAD). Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dotyczącymi wprowadzenia ujednoczonych zasad przekazywania żywności dla najuboższej ludności UE w ramach programu pomocy żywnościowej – podstawą do wydania tej formy pomocy są listy sporządzone przez pracowników socjalnych MOPS w oparciu o ustalone kryteria wyboru beneficjenta (do 220 % kwoty uprawniającej do świadczeń z pomocy społecznej). Pomoc rzeczowa w postaci żywności w ramach programu pomocy żywnościowej dystrybuowana była za pośrednictwem Związku Emerytów i Rencistów i trzech parafii na terenie miasta oraz Ośrodka Wspierania Rodziny - dla mieszkańców miasta zamieszkałych na terenie parafii, które nie dystrybuują tej pomocy.

W 2020 roku z pomocy żywnościowej skorzystało 648 osób /304 rodziny/.

Kuchnia Caritas

Do pozyskiwania pomocy w postaci bezpłatnego posiłku wydawanego przez kuchnię Caritas skierowano 350 osób z terenu miasta. Pracownicy socjalni MOPS co miesiąc weryfikowali listy osób otrzymujących pomoc w formie obiadów i kierowali do otrzymania tej formy pomocy kolejne osoby. W okresie przedświątecznym 400 rodzin otrzymało paczki żywnościowe podczas zorganizowanej przez Urząd Miasta i Caritas Wigilii dla osób samotnych.

6.8 Mieszkania chronione

Na terenie miasta Łomży jest 5 mieszkań chronionych /Uchwała nr 74/VIII/19 Rady Miejskiej Łomży z 17 kwietnia 2019 r./. Trzy z nich to mieszkania treningowe, 2 to mieszkania wspierane. Mieszkania są w dyspozycji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Centrum Pieczy Zastępczej oraz Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Łomży.

Mieszkania chronione treningowe:

- 2 mieszkania przy ul Polnej 16, które jest w dyspozycji CPZ w Łomży,
- 1 mieszkanie przy ul. Wojska Polskiego 27/5, które jest w dyspozycji Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Łomży,

Mieszkania chronione wspierane:

- 1 mieszkanie przy ul. Dwornej 71/5, które jest w dyspozycji MOPS,
- 1 mieszkanie przy ul Polnej 16, które jest w dyspozycji MOPS.

W 2020 roku z pobytu w mieszkaniach chronionych skorzystało 5 osób w tym:

- w mieszkaniu chronionym wspieranym (MOPS) 1 osoba niepełnosprawna,
- w mieszkaniach chronionych treningowych (CPZ) 2 osoby samotne,
- w mieszkaniu chronionym treningowym (POW) 1 osoba z dzieckiem.

MOPS ponosił koszty utrzymania lokali wspieranych w wysokości (czynsz, media) w wys. 4036,13 zł.

6.9 Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa

Poradnictwo specjalistyczne a w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód /art. 46.1 ustawy o pomocy społecznej/. W związku z przemocą, problemami w rodzinie, uzależnieniami oraz innymi sytuacjami kryzysowymi zgłaszanymi przez klientów,

świadczone były konsultacje prawnicze i psychologiczne. W ramach Centrum Wspierania Rodziny w MOPS do marca 2020 roku z poradnictwa specjalistycznego skorzystało 6 rodzin wymagającym wsparcia, przeprowadzono 11 indywidualnych konsultacji psychologa oraz 2 spotkania z radcą prawnym. Pracownicy socjalni współpracowali również z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej /OIK/, do którego zadań należy interwencja kryzysowa, poradnictwo specjalistyczne i udzielanie schronienia. Z hostelu OIK w 2020 roku skorzystało 19 osób doznających przemocy domowej.

W 2020 roku z poradnictwa specjalistycznego (prawne, psychologiczne, rodzinne) skorzystało 326 rodzin.

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód. W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych schronienia do 3 miesięcy /art. 47.1 ustawy o pomocy społecznej/. Działania w przeważającej większości były prowadzone w stosunku do osób, wobec których została wszczęta procedura Niebieska Karta. W pozostałych przypadkach interwencje dotyczyły nieprawidłowo pełnionej władzy rodzicielskiej, konfliktów, uzależnień.

W 2020 r. interwencją kryzysową objęto 185 rodzin.

6.10 Świadczenie pomocy w formie pracy socjalnej

Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi (art. 6 pkt. 12 ustawy o pomocy społecznej)³. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. Pracę socjalną na terenie miasta Łomża wykonuje 31 pracowników socjalnych z MOPS.

Pracą socjalną objętych zostało 1 387 rodzin - 2 541 osób w rodzinie.

Praca socjalna dotyczyła:

3 Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej Dz. U z 2020 r. poz.1876

- edukacji prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich, pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych,
- pomocy w dotarciu do poradnictwa specjalistycznego, możliwościach uzyskania przysługujących świadczeń,
- informowania o ofertach pracy i motywowania do podejmowania zatrudnienia,
- kontakt z kuratorami i asystentami rodziny,
- kierowania bezrobotnych osób na prace społecznie użyteczne,
- informowania o możliwościach leczenia uzależnień, uzyskania stopnia niepełnosprawności,
- współpracy z instytucjami (Policja, Sąd, Straż Miejska, Szkoły) i organizacjami społecznymi (PKPS, CARITAS, TPD, PCK, Skrzydła, Szlachetna Paczka, Ocalenie) mającymi wpływ na udzielenie pomocy,
- pomoc w pisaniu pism, wniosków oraz wypełnianiu różnych dokumentów,
- zawieranie kontraktów socjalnych i dążenie do poprawy sytuacji rodziny.

Praca socjalna i uzyskane efekty w rodzinach:

1. podjęcie leczenia odwykowego – 27,
2. podjęcie zatrudnienia: prace sezonowe, społecznie-użyteczne i inne – 294,
3. uczestniczenie w projektach aktywizującym bezrobotnych – 91,
4. uzyskanie mieszkania – 3,
5. uzyskanie świadczeń pielęgnacyjnych i orzeczenia o niepełnosprawności – 185,
6. aktywizacja społeczna - uczestniczenie w zajęciach dla seniorów – 98, w zajęciach ŚDS i Oddziału Dziennego Pobytu – 84,
7. podjęcie i kontynuowanie leczenia specjalistycznego – 71,
8. zapewnienie całodobowej opieki ZOL, DPS, RDP – 75,
9. wydanie opinii do fundacji w celu uzyskania wsparcia – 14,
10. zapewnienie wsparcia asystenta rodziny, dozoru kuratorskiego – 27,
11. pomoc przy pisaniu pism procesowych, wniosków – 69,
12. informowanie o możliwości uzyskania pomocy w innych instytucjach – 305,
13. zabezpieczenie potrzeb osobom w kwarantannie i izolacji – 164.

VII. Prace społecznie użyteczne

W ramach porozumienia zawartego pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w 2020 r. do prac społecznie-użytecznych kierowane były osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Osoba skierowana do prac społecznie użytecznych wykonywała pracę do 10 godzin w tygodniu, wynagrodzenie za godzinę pracy wynosiło 8,70 zł. Prace społecznie użyteczne wykonywało 15 osób w tym:

- 7 osób w MOPS jako opiekunki domowe, 6 osób jako pracownik gospodarczy,
- 1 osoba jako pracownik gospodarczy w Noclegowni.
- 1 osoba jako pracownik gospodarczy w Przedszkolu.

Osoby wykonujące prace społecznie użyteczne przepracowały łącznie 2770 godzin.

Wydatkowano kwotę 23 855,80 zł.

VIII. Pomoc cudzoziemcom

Ochrona uzupełniająca.

Cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą udziela się pomocy mającej na celu wspieranie procesu jego integracji w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy. Pomocy cudzoziemcom udziela się na podst. art. 91-95 ustawy o pomocy społecznej.

W 2020 r. integracją cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą objęto 11 osób - 3 rodziny. Wypłacono 57 świadczeń dla cudzoziemców z ochroną uzupełniającą na kwotę 42 568 zł. Za te rodziny opłacane były także składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Zgoda na pobyt tolerowany lub ze względów humanitarnych.

Cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względu humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej art. 18.1 p. 8 do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę przyznawane były zasiłki celowe. Zasiłki celowe przyznawane były na opłacenie mieszkania, żywność, leki, zakup odzieży i inne potrzeby.

W 2020 r. objęto 6 rodzin cudzoziemców z pobytem tolerowanym lub ze względów humanitarnych. Wypłacono 35 świadczeń na kwotę 20000 zł.

IX. Zadania zlecone powiatu

9.1 Pomoc dla repatrianta

Na podstawie art.17 ust. 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji /Dz. U. 2019 poz. 1472/ udzielono pomocy dla repatriantów pochodzących z Kazachstanu, którzy uzyskali obywatelstwo polskie. Pomoc finansowa została przyznana dla dwóch osób /2 rodziny repatriantów/ na pokrycie wydatków związanych z wyposażeniem lokalu mieszkalnego ze środków z rezerwy celowej budżetu państwa:

- pomoc finansowa na pokrycie wydatków związanych z wyposażeniem lokalu mieszkalnego poniesionych przez repatrianta w miejscu osiedlenia się w wysokości 30 000 zł. wypłacona dla 1 rodziny /5 osób w rodzinie/,
- pomoc finansowa na pokrycie wydatków związanych z wyposażeniem lokalu mieszkalnego poniesionych przez repatrianta w miejscu osiedlenia się w wysokości 31 525,26 zł wypłacona dla 1 rodziny/ 5 osób w rodzinie/.

9.2 Karta Polaka

Na podstawie Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz.U. 2019 r. poz. 1598) zostały wypłacone świadczenia pieniężne dla posiadaczy Karty Polaka, obywateli Republiki Białoruś przebywających w Łomży, którzy otrzymali prawomocne decyzje Wojewody Podlaskiego. Świadczenia pieniężne były przyznane dla 15 osób na okres od 2 do 8 miesięcy na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania Rzeczypospolitej Polskiej.

W 2020 roku łącznie wypłacono 82 świadczenia na kwotę 84 345 zł.

X. Wolontariat

Program wolontarystyczny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży na lata 2017-2021.

Uchwałą Rady Miejskiej Nr 296/XXXV/16 z dnia 28 grudnia 2016 r. został przyjęty program wolontarystyczny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży na lata 2017-2021. Głównym celem programu jest zwiększenie aktywności obywatelskiej mieszkańców miasta Łomża. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej propagują ideę wolontariatu i proponują wsparcie wolontariuszy dla osób niepełnosprawnych, rodzicom wychowującym dziecko niepełnosprawne oraz uczniom mających problemy w nauce.

W 2020 r. pracę wolontarystyczną wykonywało 13 wolontariuszy w tym 7 to uczniowie szkół średnich i 6 osób dorosłych. Wolontariusze ze szkół średnich pomagali dzieciom w nauce w Klubie Seniora przy ul. Mickiewicza. Dwoje wolontariuszy uczyło języka polskiego cudzoziemców z Czechenii i Ukrainy. Dla trzech osób niepełnosprawnych świadczona była pomoc usługowa. Dwie osoby prowadziły zajęcia muzyczne w Dziennym Domu Senior +. Jedna osoba prowadziła funpage w Klubie Seniora. Wykonując różne zadania wolontariusze pomagali osobom potrzebującym wsparcia, rozbudzali zainteresowania i uczyli sposobów spędzania wolnego czasu. Z uwagi za zagrożenie epidemiologiczne COVID-19 zawieszono pracę wolontariatu z powodu wprowadzonych ograniczeń oraz reżimu sanitarnego.

XI. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Do zadań pracowników MOPS należy w szczególności pomoc w uzyskaniu dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe oraz wspieranie w uzyskiwaniu pomocy. Pracownicy socjalni współpracowali w zakresie informowania i rekrutowania do projektów z zakresu aktywizacji społecznej i zawodowej, wydawali skierowania do Kuchni Caritas, informowali beneficjentów pomocy społecznej o miejscach, gdzie można uzyskać bezpłatne poradnictwo i możliwościach skorzystania ze wsparcia świetlic socjoterapeutycznych prowadzonych przez TPD i Caritas.

Po ogłoszeniu stanu epidemii od 20 marca do listopada 2020 r. do MOPS wpływały ze Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej listy osób, które odbywały kwarantannę lub pozostawały w izolacji. W celu ustalenia potrzeb i udzielenia pomocy pracownicy socjalni nawiązywali kontakt telefoniczny ze wszystkimi wskazanym osobami. Pomoc była udzielana w formie posiłku, zrobienia zakupów i innych w miarę zgłaszanych potrzeb. Dodatkowo pracownicy socjalni podjęli działania kierowane do osób starszych, samotnych i niesamodzielnych. Działania dotyczyły zabezpieczenia podstawowych potrzeb, zrobienia zakupów, wykupienia leków, kontaktu z wolontariuszami. Osoby odbywające izolację po rozpoznaniu sytuacji przez pracownika socjalnego otrzymywały bezpłatne obiady /art. 48b ustawy o pomocy społecznej⁴/. Pracownicy MOPS koordynowali działania, zabezpieczali zgłaszane potrzeby,

⁴ Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej Dz. U z 2020 r. poz.1876

przede wszystkim dostarczali do miejsca zamieszkania żywność, leki wspólnie z pracownikami Straży Miejskiej oraz żołnierzami Wojsk Obrony Terytorialnej.

„Szlachetna Paczka”

W ramach prowadzonej współpracy pracownicy socjalni zgłosili 34 rodziny do otrzymania pomocy w ramach prowadzonej akcji Szlachetna Paczka. Rodziny te zostały zakwalifikowane przez organizatorów akcji i otrzymali wsparcie w zależności od zgłaszanych potrzeb.

„Skrzydła”

Pracownicy socjalni informowali i kwalifikowali osoby do uzyskania pomocy w ramach programu „Skrzydła” prowadzonego przez Caritas. W 2020 r. dla 19 dzieci udzielono pomocy finansowej w wysokości 11 703 zł /średnia wysokość świadczenia na osobę – 616 zł./.

Wsparcie finansowe i rzeczowe po zweryfikowaniu zasadności wsparcia z pracownikiem socjalnym MOPS otrzymało 11 osób na kwotę 9 230 zł. Kwota przeznaczona była na zakup sprzętu rehabilitacyjnego, sprzętów gospodarstwa domowego.

„Na codzienne zakupy”

W ramach programu organizowanego przez Caritas i sieć sklepów Biedronka, pracownicy socjalni zakwalifikowali sześć osób /emerytów, rencistów/ pozostających w trudnej sytuacji, do uzyskania pomocy w ramach programu. Uczestnicy programu otrzymali karty upoważniające do zakupów w sklepie Biedronka przez okres jednego roku przy określonym limicie miesięcznych wydatków.

Wnioski końcowe

Sprawozdanie za 2020 r. odzwierciedla realizację działań z zakresu pomocy społecznej. Problemy wynikające z ubóstwa, bezrobocia, długotrwałej choroby, alkoholizmu czy bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, są ze sobą powiązane i często występują łącznie. Konieczne są dalsze działania w kierunku wspierania rodzin będących w trudnej sytuacji oraz na rzecz integracji społecznej mieszkańców Łomży.

Zadania na rok 2021

1. Modyfikowanie i dostosowywanie oferowanego wsparcia do potrzeb osób i rodzin wymagających pomocy, z uwzględnieniem panującej sytuacji epidemicznej.
2. Praca socjalna na rzecz poprawy sytuacji życiowej i integracji ze środowiskiem osób i rodzin, w kierunku życiowego usamodzielnienia z wykorzystaniem własnych zasobów, uprawnień i możliwości.

3. Realizowanie działań w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej osób zagrożonych społeczną marginalizacją, dążenie do przełamania bierności zawodowej tych osób i uzyskiwania dochodów z innych źródeł niż świadczenia z pomocy społecznej.
4. Rozwijanie systemu wsparcia dla osób starszych, niepełnosprawnych, niesamodzielnych i rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi w miejscu zamieszkania.
5. Pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb bytowych rodzinom z dziećmi, zwłaszcza rodzinom niepełnym i wielodzietnym, udzielanie pomocy z zakresu dożywiania.
6. Zapewnienie jakości i skuteczności działań w zakresie pomocy społecznej poprzez podnoszenie kwalifikacji kadry oraz aktualizacji metod i narzędzi pomocy.
7. Tworzenie warunków do skutecznego zaspokajania potrzeb społecznych i rozwiązywania problemów społecznych we współpracy różnych instytucji z sektora publicznego, społecznego, organizacji pozarządowych i innych działających w obszarze pomocy społecznej.